

BERLARE, OLMENDREEF

Nota verkennende archeologische boringen en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1605

Titel

Nota verkennende archeologische boringen en proefsleuvenonderzoek Berlare, Olmendreef:
Programma van maatregelen

Auteur(s)

Jeska Pepermans & Celine de Ruiter

Erkende archeoloog

2019/00001 Jeska Pepermans (VAB)

2017/00188 Marjolijn De Puydt (PS)

Projectnummer J. Verrijckt

2024-060

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2024F323 (VAB)

2024F351 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 24/07/2024

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	4
2.2.1 Verkennend archeologisch booronderzoek	4
2.2.2 Proefsleuvenonderzoek	6
2.3 Impactbepaling van de geplande werken	10
2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	12
3 Lijst met figuren	13
4 Bibliografie	13

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2024-060
Projectcode Onroerend Erfgoed		2024F323 (VAB) 2024F351 (PS)
Locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Berlare
	Straat	Olmendreef
Kadastrale gegevens	Gemeente	Berlare
	Afdeling	1
	Sectie	A
	Percelen	1366c6, 1366g5, 1366g5, 1366h5, 1366k3, 1366l6, 1366v4, 1366x4
Coördinaten	Noordoost	X: 123152 Y: 193076
	Noordwest	X: 123123 Y: 193002
	Zuidoost	X: 123069 Y: 192993
	Zuidwest	X: 123064 Y: 193078
Oppervlakte plangebied		Ca. 5.375 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 4.157 m ²
Erkend Archeoloog		2019/00001 – Jeska Pepermans (VAB) 2017/00188 – Marjolijn De Puydt (PS)

2 GEMOTIVEERD ADVIES

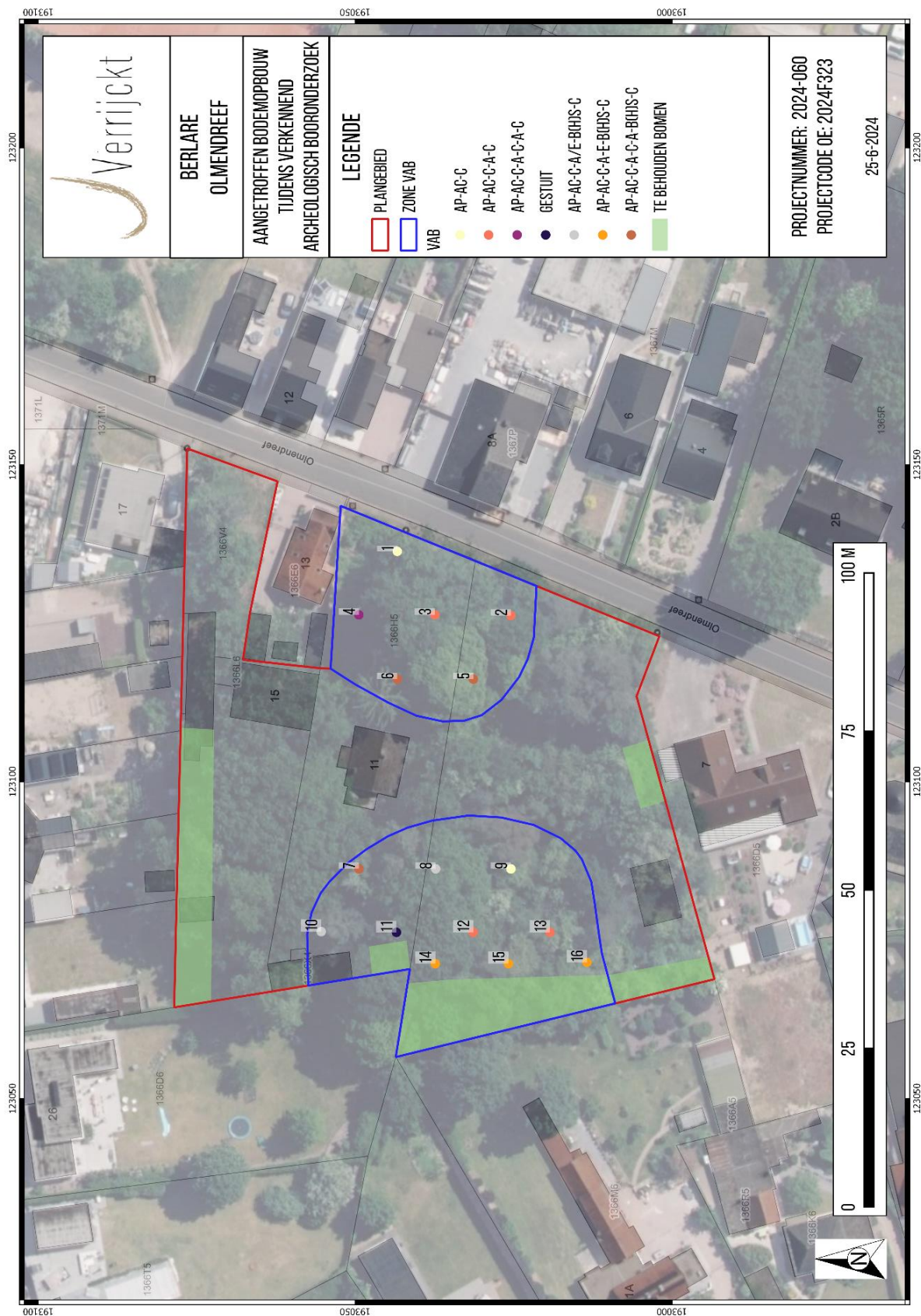
2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota REYNS, N., FERKET, R. & HELLINX, A-J. 2018: *Archeologienota Berlare – Olmendreef*, Temse. met ID 6449 en projectcodes 2017J129 en 2018A78. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling aan de Olmendreef te Berlare. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Verkennend archeologisch booronderzoek

In het kader van de geplande verkaveling aan de Olmendreef te Berlare, werd binnen het plangebied een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd om eventuele steentijdvindplaatsen op te kunnen sporen. Dit onderzoek leverde echter geen indicatoren op dat er binnen het plangebied *in situ* bewaarde steentijdvindplaatsen te verwachten zijn. Hierdoor is verder onderzoek in functie van steentijd artefactensites niet noodzakelijk. Het onderzoek leverde ook geen indicatoren van andere archeologische sites op, doch kan de aan- of afwezigheid van archeologische sporensites vanaf de metaaltijden enkel nagegaan worden door een proefsleuvenonderzoek met ingreep in de bodem. Er wordt dan ook geadviseerd over te schakelen op het proefsleuvenonderzoek.

Figuur 1: Aangeetroffen bodemopbouw tijdens verkennend archeologisch booronderzoek op orthofoto en GRB (AGIV)

2.2.2 Proefsleuvenonderzoek

Van 1 juli tot en met 3 juli 2024 werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Olmendreef te Berlare. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er twee bodemkundige zones aangetroffen. Een AC-profiel in het noordwesten van het onderzoeksgebied en een podzol in de overige delen van het onderzoeksgebied. Er zijn drie vlakken aangelegd om onderzoek te doen dan archeologisch relevante sporen. De relevante archeologische niveaus bevinden zich tussen de 10 en 60 cm onder het maaiveld (vlak 1), tussen de 45 en 110 cm onder het maaiveld (vlak 2) en tussen de 160 en 235 cm onder het maaiveld (vlak 3).

In totaal werden er 9 sporen aangetroffen. De sporen bestaan uit 3 verschillende greppels, 2 losse (paal)kuilen, 2 natuurlijke sporen en 1 recente verstoring. Er werden geen vondsten aangetroffen in deze sporen, waardoor er geen uitspraken gedaan kunnen worden omtrent eventuele datering. Van de greppels is onduidelijk of deze van antropogene aard zijn. Gezien de donkere vulling, dat sterk overeenkomt met de A-horizont daarboven, is de mogelijkheid groot dat de greppels natuurlijke geulen zijn. Daarnaast waren er veel verstoringen, met name op vlak 2. Deze verstoringen zijn in verband te brengen met de bomen die op het terrein hebben gestaan en landbewerking.

Op basis van de resultaten uit het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er geen archeologische waardevolle site aanwezig is. Om die reden kent het plangebied dan ook geen potentieel tot het bekomen van kenniswinst.

J. Verrijckt archeologie en advies adviseert dan ook een vrijgave van het gehele plangebied.

Figuur 2: Alle sporenplan van vlak 1 op GRB (AGIV)

Figuur 3: Alle sporenplan van vlak 2 op GRB (AGIV).

Figuur 4: Alle sporenplan van vlak 3 op GRB (AGIV)

2.3 Impactbepaling van de geplande werken

De aanleiding van het vooronderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een verkaveling langsheen de Olmendreef te Berlare. De werken werden in de archeologienota REYNS, N., FERKET, R. & HELLINX, A-J. 2018 als volgt beschreven:

“Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden, bestaande uit 11 loten voor eengezinswoningen en de aanleg van wegenis. Nutsleidingen worden aangelegd langs de wegenis, riolering wordt voorzien onder de wegenis. Daarnaast wordt ook een wadi voorzien, centraal op het terrein. De aanleg van woningen, wegenis, nutsleidingen, riolering en een wadi betekent vermoedelijk een verstoring van ca. 80 cm à 1,50 m diepte. De woningen mogen onderkelderd worden. Dit betekent plaatselijk een grotere verstoringdiepte. De exacte funderingsdiepte en -techniek van de geplande infrastructuur ligt in deze fase nog niet vast.

De locatie van bijvoorbeeld vorstranden, regenwaterputten en huisaansluitingen, die de verstoringdiepte van de eengezinswoningen overschrijden, liggen in het kader van de verkaveling nog niet vast. Ook zijn er indirecte factoren zoals compactie bij de werfingrepen, die een invloed op het aanwezige bodemarchief hebben.”

Figuur 5: Ontwerplan

2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Berlare, Olmendreef leverde geen archeologische relevante sporen op. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: : Aangetroffen bodemopbouw tijdens verkennend archeologisch booronderzoek op orthofoto en GRB (AGIV)	5
Figuur 2: Alle sporenplan van vlak 1 op GRB (AGIV)	7
Figuur 3: Alle sporenplan van vlak 2 op GRB (AGIV)	8
Figuur 4: Alle sporenplan van vlak 3 op GRB (AGIV)	9
Figuur 5: Ontwerpplan.....	11

4 BIBLIOGRAFIE

BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek* (IVO-P). SIKB

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERWYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

REYNS, N., FERKET, R. & HELLINX, A.-J. 2018: *Archeologienota Berlare – Olmendreef*, Temse

TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

VAN GILS, M. & DE BIE, M. 2006. Steentijd in de Kempen. Prospectie, kartering en waardering van het laat-paleolithische en mesolithische erfgoed. In: COUSSERIER, K., MEYLEMANS, E. & IN 'T VEN, I. (red.), *CAI-II. Thematisch inventarisatie- en evaluatieonderzoek*. VIOE Rapporten 2, Brussel, 7-16.

VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.